

Federální rezervní systém USA a Alan Greenspan

24. prosince 2005 René Šifta

Americký prezident již dva roky přemýšlí koho obsadit do funkce předsedy Federálního rezervního fondu jako nástupce po Alanu Greenspanovi, který odchází k 1. 2. 2006 po osmnácti letech na zasloužený odpočinek. Úkol to je nad míru obtížný, protože Greenspan se stal již za svého života legendou a nahradit jej bude velmi složité.

Během Greenspanova předsednictví stoupla výkonnost světové ekonomiky z konce osmdesátých let do současné doby dva a půl krát. V letech 1987 a 2000 provedl USA úspěšně dvěma krachy na burze, stejně tak v devadesátých letech hospodářskými recesemi. Greenspan ve své pozici bývá často oprávněně považován za nejmocnějšího muže hned po prezidentu Bushovi. Finanční trhy pozorně sledují jeho proslovy v Kongresu a ukazatelé burzovních indexů následně reagují poklesem či vzestupem své hodnoty.

Za zásluhy o udržení ekonomické stability byl Greenspan obdařen titulem Knight Commander of British Empire samotnou Alžbětou II. (jelikož není přímým poddaným anglické královny nemůže používat před jménem šlechtický titul sir). Královské ocenění obdrželi mimo jiné také Ronald Reagan, Georg Bush st. nebo hrdina 11. září bývalý starosta Rudolph Giuliani.

Federální rezervní systém

FED - Federální rezervní systém vznikl v roce 1913 po nepříjemných finančních událostech v průběhu a na konci 19. století. FED je vytvořen na bázi veřejné instituce. Základní kameny tvoří 12 nezávislých bank provozovaných soukromými subjekty. Banky jsou rovnoměrně rozloženy v hlavních městech po celých Spojených státech počínaje západním pobřežím v San Franciscu až po východní pobřeží tvořené kupříkladu New Yorkem, Chicagem a jinými.

Federální rezervní systém se skládá ze dvou hlavních orgánů - Rady guvernérů a Federálního výboru pro otevřený trh. Obě instituce jsou propojeny v osobě předsedy Rady guvernérů. Největší díl zodpovědnosti za monetární politiku nese Rada guvernérů sídlící ve Washingtonu. Radu tvoří šest členů, které jmenuje prezident po potvrzení horní komorou Kongresu na dobu čtrnácti let.

Potenciální kandidáti by měli disponovat adekvátním ekonomickým vzděláním a dlouholetou praxí v hospodářské oblasti. Druhým podstatným orgánem je Federální výbor pro otevřený trh (FOMC) tvořený dvanácti členy. Šest členů je z Rady guvernérů a zbylý počet představují zástupci obchodních bank tvořících základní strukturu FEDu.

Banka bank

Federální rezervní systém jako centrální banka Spojených států určuje základní principy a cíle monetární politiky. Primární funkcí je kontrola bankovních rezerv a tím regulace nabídky peněz a ovlivňování výše úrokových sazeb. Konečným cílem je minimální nezaměstnanost a stabilní, ničím nerušený, růst HDP.

Respektovaný vůdce

Georg Bush navrhl Senátu jako nového nástupce kandidáta předsedy FEDu dosavadního šéfa prezidentových ekonomických poradců Bena Bernanka. Sympatický a respektovaný člen Rady FEDu oplývá stejně dobrými schopnostmi jako jeho předchůdce. Zástupci finančních trhů reagují na jeho názory pozorně. Označují jej jako „buřiče“, protože mění zaběhnuté konvence. Na jeho adresu se pochvalně vyjádřil i významný ekonom a nositel Nobelovy ceny za ekonomii z roku 1976 Milton Friedman. Spojené státy musí doufat, že Ben Bernank po zvolení prokáže své schopnosti a potvrdí pozici jednoho z nejmocnějších a nejschopnějších mužů planety.

